

COMPLIMENT DELS INDICADORS I COMPETÈNCIES DEL PERFIL¹

Autor: Daniel Tena

Departament: Comunicació Audiovisual i Publicitat

E-mail: Daniel.Tena@uab.es

Coautors: David Roca, Jordi Fernández, Núria Tébar, Viviana Díaz

Institució de Procedència

Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Ciències de la Comunicació.
Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat, Edifici I, 08993 Bellaterra,
Cerdanyola del Vallés (Barcelona), daniel.tena@uab.es

RESUM

La construcció del Pla d'Estudis de la Prova Pilot de la Titulació de Publicitat i Relacions Públiques aplicat a la Universitat Autònoma de Barcelona es fonamenta en l'existència dels perfils professionals que han d'assolir els i les alumnes. Per poder aconseguir aquests perfils es defineixen les competències genèriques i els indicadors d'assoliment d'aquestes competències. Un cop establert aquests referents formals, cada assignatura de la Prova Pilot està encaminada a treballar les competències a fi d'assolir els perfils inicialment definits.

El present treball incideix en especificar un mètode que permeti esbrinar el nivell d'assoliment dels perfils, i com les diferents assignatures que es veuen implicades aporten el seu treball perquè així sigui. L'adequació de les activitats docents de cada una de les matèries del projecte són valorades en la recerca en referència a l'acompliment dels indicadors competencials. Es tracta, doncs, de fer un seguiment de les assignatures per comprovar que es treballen amb l'objectiu orientat a l'assoliment dels perfils concrets. I cal fer-ho a temps real, és a dir, que quan es produeixi un desviament, el professor sigui conscient de manera ràpida i pugui aplicar les correccions necessàries per reduir la desviació.

D'aquesta manera, el projecte s'enfoca a assegurar o validar que la metodologia utilitzada en la Prova Pilot és la més eficient per a l'assoliment dels perfils i competències definides.

PARAULES CLAU

Avaluació/Metodologia ECTS/Competències/Indicadors

¹ Aquest treball és fruit del Grup de Recerca en Publicitat (GRP) del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la UAB i desenvolupat a partir de la Convocatòria d'Ajuts 2005 AGAUR. El grup d'investigadors de la recerca és format per: Dr. Daniel Tena, Dr. David Roca, Ana Entenza, José Manuel Martínez Bouza, Anna Fajula, Ana María Enrique, Dr. Jordi Fernández Cuesta, Núria Tébar, Mónica Kruglianskas, Leonor Balbuena, Viviana Díaz, Leire Agirrezabala i Cristina Fàbregas.

DESENVOLUPAMENT

1. OBJECTIUS

Els objectius del treball que es presenta estan orientats cap a l'assoliment dels criteris de qualitat i la seva adaptació a les característiques de la titulació. És a dir, en quina mesura les diferents activitats docents permeten assolir les competències definides en la titulació. En aquest sentit, a continuació es relacionen els objectius plantejats:

1. Fer el seguiment de la docència de les dues assignatures d'estudi del projecte.
2. Construir un protocol d'assegurament de la qualitat docent, en el marc de la titulació, que permeti el seguiment i l'aplicació a la totalitat de la titulació.
3. Establir els processos de control i assegurament de la qualitat docent segons els criteris d'aprenentatge de Bolonya.
4. Aquests objectius hauran de ser desenvolupats durant la docència de les matèries objecte d'estudi. Els procediments que es presenten en aquest treball se centren en l'avaluació experimental de dos indicadors centrals en cada una de les assignatures de la prova.

2. DESCRIPCIÓ DEL TREBALL

Vers un perfil professional

Els estudis universitaris en l'àmbit de l'EEES s'orienten cap a l'obtenció d'una formació que proporcioni determinats coneixements, competències i habilitats aplicables de manera immediata a la professió. A més, l'objectiu és el domini i l'assimilació d'aquelles tècniques metodològiques que solen possibilitar a grups professionals determinats satisfer les necessitats de coneixement i conducta social i econòmica. Aquests coneixements sustentaran la base dels missatges publicitaris que els nostres titulats crearan i difondran per encàrrec dels seus clients.

El perfil de la titulació reuneix un conjunt de competències, expressades en termes de coneixements i habilitats, i classificades en funció del seu caràcter específic o transversal, acadèmic o professional. En base a aquesta definició, la nova metodologia docent ECTS proposa un procés formatiu orientat a facilitar als alumnes l'adquisició d'un perfil de formació en què estiguin perfectament integrades les competències acadèmiques i específiques (basades en disciplines) amb altres generals (transversals) que formen part de la demanda del conjunt de la majoria de professions.

Així, aquest projecte de recerca s'emmarca en la docència de les matèries que tenen un fort component en l'assoliment d'un dels cinc perfils especificats en els estudis de

Publicitat i Relacions Públiques: “Creatiu, Dissenyador i Gestor de la producció”. Els professionals amb aquest perfil són definits com a “comunicadors especialitzats en la creativitat publicitària en tot tipus de suports des de la conceptualització i visualització de la idea publicitària fins a la seva integració en els mitjans tant convencionals com no convencionals”². Aquesta situació ens dirigeix a seleccionar, amb criteris acadèmics i científics, els recursos i a dotar-nos de procediments que permetin posar a l’abast dels professors i estudiants les eines enfocades a millorar les condicions del seu aprenentatge i autoaprenentatge. És per aquest motiu que des del Pla Pilot de la titulació es fa un seguiment experimental en l’assoliment de les competències que representarà l’ús de les noves activitats docents i de les noves metodologies, per poder implementar-ho posteriorment al conjunt de la titulació.

Competències i indicadors

En el procés de construcció de l’Espai Europeu d’Educació Superior, la nova metodologia docent requereix a l’alumne un rol més actiu per tal que es responsabilitzi del seu autoaprenentatge a través d’una nova cultura docent, on la interacció entre l’alumne i el professor centra tota l’atenció. Aquesta relació formula una nova perspectiva bidireccional en què es reorienta en un procés d’ensenyança-aprenentatge.

La missió rau en saber desenvolupar en l’alumnat modalitats d’aprenentatge i autoaprenentatge implicant-lo en la seva pròpia evolució de competències. Cal que l’alumne esdevingui responsable del seu aprenentatge i que el professor prengui el rol de guia i activador d’aquest procés en l’alumne. Així es concep l’aprenentatge en termes de competències més que de coneixements i habilitats reproduïdes.

Abans de procedir a la relació de competències del perfil professional, considerem necessari, en primer lloc, realitzar una revisió d’aportacions rellevants per esborrar qualsevol ambigüitat al concepte de competència que aquest projecte mesura:

"Aptitud per afrontar eficaçment una família de situacions anàlogues, mobilitzant a consciència i de manera a la vegada, ràpida, pertinent i creativa, múltiples recursos cognitius: sabers, capacitats, microcompetències, informacions, valors, actituds, esquemes de percepció, d’avaluació i de raonament."³

“La noció de competència ens remet a algú que és capaç, que sap, que té capacitat reconeguda per afrontar una situació, que posseeix un cert grau de domini, d’habilitats i recursos. És un terme que recull les accions de captar, pensar, explorar, moure’s, atendre, percebre, formular, manipular i introduir canvis que permeten realitzar una interacció competent en un medi donat.”⁴

Així doncs, les competències han de recolzar-se en l’aprenentatge de capacitats cognitives, afectives, socioemocionals i físiques dels alumnes, i han de fer-los capaç per sortir-se’n adequadament en diversos contextos, tan vitals com professionals.

² Document: “Prova Pilot EEES: titulació de publicitat i relacions públiques”. Bellaterra: UAB, juliol 2005. Pàg. 24.

³ Perrenoud, P. “La formación de los docentes en el siglo XXI” a *Revista de Tecnología Educativa*, XIV, núm. 3, 2001. Pàg. 503–523.

⁴ Whitte, en J. Bruner, 1979, *The Act of Discovery a Essays from the left hand*, Harvard, Cambridge. Pàg. 89.

Una mateixa competència es desenvolupa transversalment des de diferents assignatures i amb objectius diversos, ja que la formació global de l'alumnat s'obté mitjançant les aportacions complementàries de les matèries que conformen un itinerari formatiu⁵ orientat a un determinat perfil professional.

El projecte de recerca ha seleccionat dues matèries que desenvolupen la seva activitat acadèmica de manera teòrica i pràctica i, alhora, comparteixen el treball d'orientar-se al mateix perfil durant el mateix curs i semestre de docència. Dintre del conjunt d'assignatures que treballen aquest perfil, trobem una relació d'assignatures inicials com: "Introducció a la creativitat publicitària", "Disseny, composició visual i tecnologia en premsa" (les dues del projecte de recerca), "Redacció i locució en mitjans audiovisuals" i "Moviments estètics publicitaris" entre d'altres.

Per una banda, "*Introducció a la creativitat publicitària*" parteix d'una concepció eminentment teòrica i s'adequa a una concepció més teoricopràctica en ambdós grups estudiats. En el cas de l'altra assignatura, "*Disseny, composició visual i tecnologia en premsa*", es manté com a eminentment pràctica, però considerant que tota assignatura universitària contempla el desenvolupament de qüestions teòriques. Són assignatures que gaudeixen d'una notable similitud entre els objectius planejats en les titulacions de publicitat i relacions públiques. Si bé les assignatures comparteixen els mateixos objectius en les universitats que imparteixen la titulació, l'aplicació de la Prova Pilot amb la metodologia ECTS es diferencia per la seva orientació vers l'assoliment de competències concretes.

L'objectiu no rau, doncs, en preparar continguts o materials de manera individualitzada en cada matèria, sinó que es pretén fer un seguiment d'una competència comuna; més concretament: la *competència artística i de la creativitat*.

"La competència artística es basa en l'actitud de transmetre la pròpia visió de la complexitat del món a través de la intuïció. L'acció subjectiva i la implicació personal. Es fonamenta en la seguretat que la comunicació interpersonal de representacions (re)elaborades és possible mitjançant la 'imatge'. Aquesta capacitat tindrà diverses formes d'expressió: visual, mental, auditiva, tàctil, etc. Caldrà desenvolupar coneixements específics per a cada camp artístic. Implica, també, fomentar l'ús de la creativitat i desenvolupar la imaginació i la fantasia."⁶

El fet que les dues assignatures treballin vers aquesta competència comuna és l'argument que fa idoni el mesurament de la seva progressió. Fins aquí s'han presentat les competències que l'estudiant haurà d'adquirir al llarg dels seus estudis. Tanmateix, cal especificar com es concreten aquestes grans competències en un marc mesurable.

Els indicadors serien els elements funcionals per marcar l'assoliment dels objectius docents en relació a la competència (més generalista). Si bé la competència comuna d'ambdues assignatures de l'estudi és l'"*artística i de la creativitat*", el seu desenvolupament s'identifica a través de diferents indicadors que permeten mesurar el

⁵ Mérida Serrano et al. Mérida Serrano, Rosario i García Cabrera, M^a del Mar. "La formación de competencias en la universidad". Universidad de Córdoba.

⁶ Rué, Joan i Martínez, Maite. "Les titulacions UAB en l'Espai Europeu d'Educació Superior" a *Eines d'Innovació Docent en Educació Superior*. Núm. 1. Pàg. 24.

grau de formació i aprenentatge. En el cas d'“*Introducció a la creativitat publicitària*” els tres principals indicadors són:

- ‘Aplicar el pensament creatiu mitjançant les representacions visuals, sonores, etc.’,
- ‘Generar gran quantitat d’idees per resoldre problemes de comunicació persuasiva’ i
- ‘*Desenvolupar el pensament productiu amb originalitat, flexibilitat i fluïdesa*’⁷,

sent aquest darrer el seleccionat per centrar-ne l’avaluació en l’estudi. Pel que fa a l’altra assignatura, “*Disseny, composició visual i tecnologia en premsa*”, treballa amb diverses competències alhora (com la tecnològica i la de valors estètics), però en aquesta de comuna utilitza el següent indicador per observar-ne el grau del seu aprenentatge:

- ‘*Desenvolupar idees i conceptes en formes visuals i sonores*’⁸.

La “potència docent”

Al llarg de la recerca, s’ha construït la definició de la “potència docent” com l’eina per tenir uns valors objectius del compliment dels indicadors i competències de les assignatures objecte d’estudi. Aquesta eina vol ser un instrument objectiu que proporciona uns valors, l’anàlisi dels quals mesuren el nivell de progressió en l’aprenentatge de l’estudiant.

A través dels indicadors s’observa la possible evolució de l’alumnat i l’assoliment de les competències, avaluant així de forma transversal l’eficàcia de la metodologia docent. Això s’ha d’entendre en el marc d’una metodologia que desenvolupa les capacitats de l’alumne en funció d’activitats que s’orienten cap al seu perfil. És a dir, definiríem la potència docent com la mesura que permet observar el compliment progressiu en la formació integral de competències, depenent recíprocament tant de l’activitat de l’alumnat com de la metodologia utilitzada.

El disseny del projecte considera futures aplicacions de manera conjunta a d’altres assignatures de la Prova Pilot de la titulació per a la millora de la docència i l’assoliment de les competències.

Metodologia

El procediment metodològic desenvolupat en l’experiment comporta la realització d’un instrument que permeti avaluar els indicadors que són subministrats a l’inici i al final de les assignatures. La prova inicial descriu el nivell d’aquelles capacitats amb què cada estudiant comença el seu procés d’aprenentatge. La prova final avalua els mateixos indicadors sota els mateixos paràmetres i ofereix uns resultats descriptors de l’aprenentatge de l’alumne després de les activitats docents. La diferència entre ambdós resultats durant aquest lapse de temps determina el nivell de potència docent en les seves habilitats i capacitats cognitives que es pot representar en un gràfic de coordenades xy. El disseny de proves especialitzades en controlar uns indicadors

⁷ Indicadors segons els materials treballats en la Prova Pilot de la titulació durant el curs 2005-2006.

⁸ *Ibidem*

d'aprenentatge específics de les matèries ha de possibilitar que l'equip docent monitoritzi la qualitat de l'activitat docent.

Hipòtesi

Les assignatures que utilitzen la metodologia ECTS incrementen més el rendiment acadèmic en el compliment de competències respecte a la metodologia docent anterior.

Per tant, ens basarem a demostrar la nostra hipòtesi en tant que la potència docent (concepte definit a l'anterior apartat de "Potència Docent") s'ha incrementat més amb la metodologia ECTS que amb l'altra.

Variables, protocols i codificació

A més de les variables dependent (resultats en els indicadors de competències) i independent (metodologia docent), en el disseny de l'instrument de l'experiment, s'ha tingut en compte la construcció de variables que poden afectar en el procés d'aprenentatge i l'assoliment dels objectius.

Amb la finalitat de mantenir l'ordre i el procediment dels instruments de les dues assignatures de l'experiment (Disseny i Creativitat), es va establir un protocol que assegurés un rigor en l'obtenció de dades comparables en l'anàlisi. El protocol tenia com a punt de partida com es limitava la participació del professor durant la prova, per tal que la seva presència o informacions no afectessin al resultat.

Seguint un protocol d'experimentació, un llibre de codis per tal que l'avaluació d'ambdues proves pel grup investigador mantenia una fiabilitat de mesura per a les respostes de tots els subjectes amb la mateixa escala. La intenció primordial era que les dades que se n'obtinguessin fossin el més fiables i controlades possibles.

Codificació dels formularis: les dades obtingudes pels qüestionaris es van estructurar a través d'una codificació i introducció directa al programa d'anàlisi quantitativa SPSS. El llibre de codis indicava els valors pertinents a cada variable assignada, incidint en les variables considerades condicionants. Codificació de l'indicador de: *Disseny, composició visual i tecnologia en premsa*. La codificació de la prova de Disseny respecte a l'indicador *Desenvolupar idees i conceptes en formes visuals o sonores* s'ha realitzat a partir d'avaluar la resolució dels exercicis amb una puntuació. Per tal de mantenir una fiabilitat homogènia en aquest sistema de puntuació, un expert en disseny extern al grup de recerca va avaluar els resultats de tots els exercicis. D'aquesta manera s'aconseguia una imparcialitat amb els resultats de la investigació i una fiabilitat en la homogeneïtat de criteris de valoració. Codificació de l'indicador de: *introducció a la creativitat publicitària*. Per últim, les dades obtingudes amb la prova de Creativitat sobre l'indicador *Desenvolupar la imaginació i el pensament productiu amb originalitat, flexibilitat i fluïdesa* va requerir una anàlisi més elaborada. En primer lloc, l'índex de fluïdesa va mesurar-se directament a partir de les marques en els resultats dels exercicis. Però per tal de valorar i obtenir uns resultats quantificables quant a originalitat i flexibilitat, s'utilitza el programari d'investigació qualitativa Atlas.ti, per tal d'agrupar i comparar aquests elements de l'indicador general.

Mostra: grups d'aplicació

Amb la intenció de comprovar l'efectivitat de les activitats docents dins el pla ECTS, aquest experiment va ser aplicat en grups amb metodologia ECTS i amb altres grups de control que no desenvolupaven aquesta metodologia docent. El grup experimental de les assignatures de creativitat i disseny fou el primer curs de la titulació de publicitat i relacions públiques de la UAB. Els tests d'ambdues assignatures van portar-se a terme durant classes rellevants en el calendari acadèmic, quan l'assistència dels subjectes d'estudi era molt elevada.

Els grups de control havien de complir dues condicions: treballar amb la metodologia no-ECTS i fer la mateixa assignatura sobre creativitat publicitària i de disseny visual. En la selecció dels grups de l'estudi, es va comprovar en tot moment que els objectius i coneixements del programa de les assignatures de control mantinguessin al voltant d'un 80% de coincidència amb els temes de les del grup de la Prova Pilot de publicitat.

3. RESULTATS

Els resultats han estat obtinguts a partir de dues proves/tests als alumnes de manera que havien de resoldre un problema plantejat relacionat amb la competència i l'indicador de l'estudi. Per tant, les dades responen a com s'han avaluat aquests indicadors, quina ha estat la seva progressió i quina diferència hi ha hagut entre el grup experimental i els grups de control.

Indicador: Desenvolupar el pensament productiu amb originalitat, flexibilitat i fluïdesa

Cal recordar que en l'assignatura "Introducció a la creativitat publicitària" s'ha estat treballant en l'observació de l'acompliment de l'indicador "Desenvolupar el pensament productiu amb originalitat, flexibilitat i fluïdesa". Aquest indicador conté un factor determinant per avaluar el grau objectiu d'assoliment, estem parlant de la fluïdesa. Fluïdesa que l'entendem com la capacitat de generar gran quantitat d'idees per resoldre problemes de comunicació. Els resultats de les proves han permès analitzar la fluïdesa d'idees dels alumnes per generar solucions al problema que se'ls plantejava, on havien d'aplicar les tècniques apreses durant l'assignatura. La resolució del problema era controlat amb el temps per tal de veure'n l'evolució durant la prova.

En primer lloc, les primeres anàlisis sobre fluïdesa indiquen quina ha estat la progressió per cadascun dels dos grups: l'experimental (N=46) i el grup de control (N=19). Ambdós grups presenten una millora de resultats en la prova final respecte a la inicial. Tanmateix, el progrés demostrat del grup experimental (M=169,35) és considerablement superior als resultats obtinguts del grup de control (M=63). Per tant s'ha pogut detectar una significativa diferència en la potència docent entre les dues metodologies docents ($t(52)=5,14, p<,000$).

Amb els resultats, hem calculat el progrés de l'alumne en aquest indicador sobre un coeficient, on 1:1 significa que no hi ha hagut ni millora ni pitjora de resultats entre la

primera i la segona prova. D'aquesta manera, s'ha pogut comprovar que el progrés del grup amb metodologia ECTS ha millorat en un coeficient 2,31 de mitjana, mentre que el grup de control va restar en un nivell de 1,67. Això representa que amb la metodologia ECTS els resultats de la prova en producció d'idees s'han més que doblat, mentre que els resultats del grup de control han quedat lluny de doblar el nombre d'idees de grup.

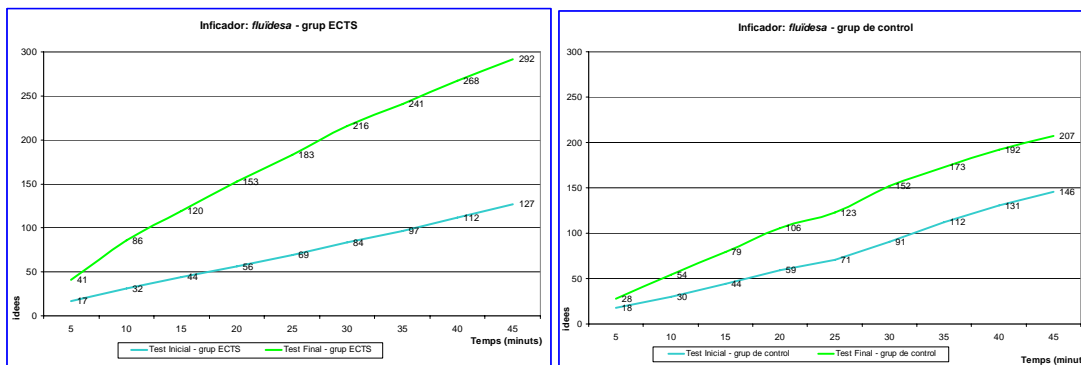

Figura 1 – Resultats de fluïdesa d'idees en les dues proves, entre el grup experimental (esquerra) i de control (dreta)

Si ens fixem en els detalls dels resultats per cadascuna de les dues proves, la prova inicial no mostra cap diferència important entre els dos grups ($t(90)=-1,14$, $p=,256$), la qual cosa s'interpreta com a totalment natural, ja que ambdós grups partien de zero de coneixements en la matèria a l'inici del curs. Ara bé, si ens fixem en la segona prova en l'indicador de fluïdesa, les mitjanes resultants dels dos grups segueixen camins divergents: per una banda el grup experimental assolix $M=294,31$ i el de control $M=206,53$. Aquesta separació de resultats també seria significativa quant a $t(39,9)=4,19$, $p<,000$.

El marge o interval de resultats entre els subjectes ens permet observar les diferències que existeixen entre els integrants de cada grup. En el grup experimental ECTS, l'interval de resultats va ser d'un mínim de 42 i un màxim de 336 idees en la prova inicial; i en la prova final fou d'un mínim de 116 i un màxim 520. Al mateix temps, els resultats del grup de control manejaren un interval entre 68 i 301 idees en la prova inicial, i de 59 i 338 idees en prova final.

Aquests resultats s'han contrastat amb els perfils individuals dels subjectes que han participat en ambdues proves. Amb tot, aquests resultats apunten a noves explicacions de variables independents i condicionants que influeixen en la potència docent d'ambdós grups. Les nostres anàlisis no han pogut observar una relació directa definitiva entre el grau d'aprenentatge, o sigui la potència docent, i el fet que els alumnes afirmen sentir-se atrets per l'assignatura o sentir-se creatius de per sí, encara que en tots dos casos s'aprecia una forta tendència (sobre l'assignatura en sí ($r=,212$, $p=,095$); i el sentir-se creatiu ($r=,209$, $p=,100$)).

Per últim, les dades recopilades de les proves i qüestionaris distribuïts també ens aportat altres novetats. Analitzant el grup experimental ($N=44$), que utilitza la metodologia ECTS, s'ha pogut observar una relació significativa entre les notes d'accés a la universitat i el grau d'aprenentatge d'aquest indicador ($r=-,374$, $p<,012$). Però ha sorprès que aquesta relació fos negativa; cosa que ens dóna a entendre que els estudiants

amb unes notes de tall més baixes assoleixen demostrar uns majors graus d'aprenentatge durant el curs que els estudiants amb notes més elevades.

Conclusions internes de l'indicador

Després de l'anàlisi d'aquests resultats podem afirmar que el grup amb metodologia ECTS presenta uns resultats sobre l'indicador de fluïdesa superiors als resultats mostrats pel grup de control. Això demostraria la constància d'una major potència docent de la metodologia ECTS del grup experimental, també constatada per la no diferència dels grups a l'inici del curs, però sí significativa en els resultats al final.

La relació significativa observada en els estudiants ECTS entre les seves notes d'accés universitari i la potència docent assolida, ens inspira a aprofundir en un futur en l'estudi de noves suposicions sobre si és així una metodologia docent més apropiada per als alumnes més desavantatjats i fomentar l'èxit acadèmic.

Indicador: Desenvolupar idees i conceptes en formes visuals i sonores

L'altra assignatura d'anàlisi en l'estudi –“*Disseny, composició visual i tecnologia en premsa*”– s'ha centrat en l'indicador ‘*Desenvolupar idees i conceptes en formes visuals i sonores*’. A través de la prova inicial i final aplicades als grups experimental (N=27) i els dos de control (N=41 i N=29) s'han recollit els resultats del grau de progressió en l'aprenentatge dins d'aquesta matèria. A semblança de l'anterior assignatura comentada, l'instrument aplicat era una prova/test per tal de resoldre un exercici per posar en pràctica les seves habilitats de coordinació de diversos elements visuals relacionats amb l'indicador de la competència. Els primers resultats avaluats sorgeixen dels tres elements visuals que treballen l'indicador de la competència en estudi: l'ús adequat de la tipografia, el criteri amb l'alineació i la jerarquització en la composició de tots els elements. La puntuació sobre aquests elements ens ha donat els resultats de la potència docent per als indicadors en cada grup, dels quals les mitjanes respectives han estat: M=0,7, DT=2,09 per al grup experimental; M=0,49, DT=2,57 per al primer grup de control; i M=1,49, DT=1,5 per al segon grup de control. Aquests resultats no mostren cap rellevància significativa ($t(95)=-,338$, $p=,736$) en el grau d'aprenentatge assolit en aquesta assignatura pels tres grups.

Amb tot, les anàlisis actuals de la prova de disseny mostren uns resultats significativament diferenciats entre el grup experimental i els de control si detallem la perspectiva vers cada prova una per una. La mitjana de la prova inicial del grup experimental (M=5,38) va ser significativament superior ($t(146)=2,556$, $p<,12$) respecte a les mitjanes del primer (M=4,71) i del segon grup (M=4,45). Aquest fet es torna a repetir en la segona prova amb uns millor resultats totals del grup experimental (M=6,21), respecte els de control (M=5,14) i (M=5,31).

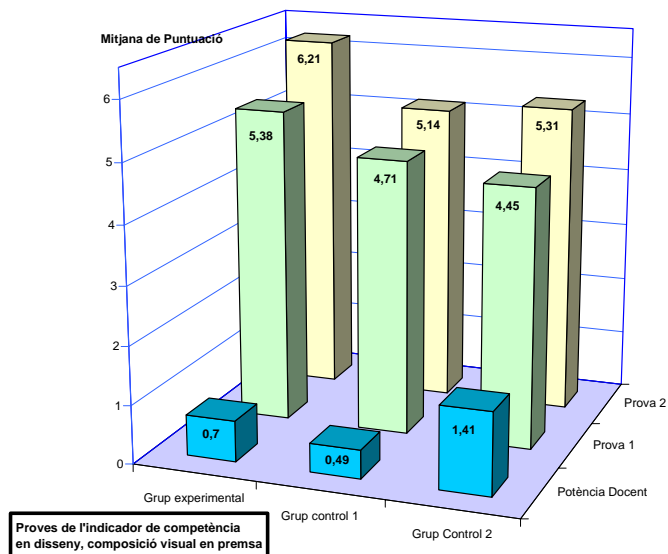

Figura 2 – Mitjanes de les dues proves i de la potència docent per a l'indicador de disseny visual

S'ha pogut observar la relació existent (vegeu figura 2) entre els tres grups i la potència docent d'aprenentatge, on s'iniciava a identificar una tendència a quan menys coneixements inicials es percebien, superior progressió d'aprenentatge s'intuïa. Tanmateix, el grup experimental amb metodologia ECTS trenca aquesta tendència de demostrar un mínim progrés (M=0,7), ja que aconsegueix mantenir els seus registres i fins i tot millorar-los respecte els altres grups.

Per últim, en l'anàlisi als elements visuals separats, especialment s'aprecia que tots els grups milloren en l'ús de la tipografia; en menor mesura amb l'alineació; i és inapreciable el progrés amb la composició i distribució dels elements. Aquests resultats també ajuden als docents per identificar els aspectes indicadors on han d'aprofundir en l'objectiu de la competència.

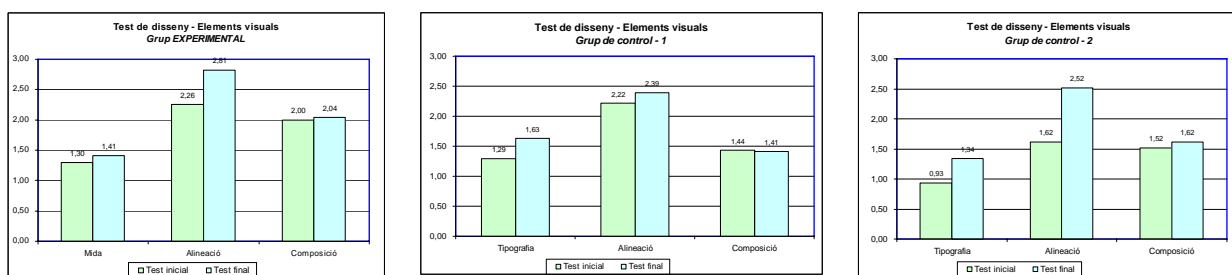

Figura 3 – Resultats del grup experimental i dels 2 de control: seguint els indicadors de Mida, Alineació i Composició visual

Conclusions internes de l'indicador

Donada les diferències no significatives entre les mitjanes de potència docent entre els tres grups de l'estudi, no es pot rebutjar la hipòtesi nul·la sobre la igualtat de potència docent entre ambdues metodologies amb aquest indicador de disseny. Però, els bons resultats de les dues proves del grup experimental fan endevinar la tendència en el grau d'assoliment sobre l'indicador, mantenint un bon ritme en els registres inicials i finals.

Conclusions

Els resultats aconseguits en aquest projecte dintre de la Prova Pilot de la titulació de Publicitat i Relacions Públiques ens porten cap a dues direccions. Primerament, els resultats obtinguts permeten determinar que l'aplicació de la metodologia Bolonya demostra tenir una major potència docent en una de les assignatures analitzades “*Introducció a la creativitat publicitària*”, i que, a més, identifica el caràcter d'estudiants que més rendiment d'aprenentatge en treuen. En l'altra assignatura, els resultats encara no són concloents, tot i que s'endevina que manté el ritme de bons resultats que ja es mostraven d'inici. En segon lloc, els resultats analitzats permeten pensar que l'ús de la metodologia Bolonya no implica cap detriment docent. La recerca, doncs, quantifica en quin grau s'estableix la progressió d'aprenentatge amb les activitats docents en la nova metodologia Bolonya expressat en aquest valor de potència docent.

Finalment, aquesta anàlisi del compliment de les competències i els indicadors de les assignatures de la Prova Pilot de la titulació representa un exemple de protocol per aplicar a d'altres assignatures de la titulació. L'observació detallada dels indicadors de competències demostra que són útils per mesurar i assegurar un nivell de qualitat de l'aplicació ben dirigida de la metodologia docent Bolonya.

4. BIBLIOGRAFIA

Mérida Serrano, Rosario i García Cabrera, M^a del Mar. “La formación de competencias en la universidad”. Universidad de Córdoba.

Perrenoud, P. “La formación de los docentes en el siglo XXI” a *Revista de Tecnología Educativa*, XIV, núm. 3, 2001.

Rué, Joan i Martínez, Maite. “Les titulacions UAB en l'Espai Europeu d'Educació Superior” a *Eines d'Innovació Docent en Educació Superior*. Núm. 1. 2005.

Universitat Autònoma de Barcelona: Facultat de Ciències de la Comunicació. *Títol de Grau en Ciències de la Comunicació (Publicitat i Relacions Públiques)*. Edició Juliol 2005.

Whithe, a J. Bruner, “The Act of Discovery” a *Essays from the left hand*, Harvard: Cambridge, 1979.